

Adviesnota aan de raad

Raadsvergadering: 9 juli 2015
Agendanummer:
Team: Griffie
Zaaknr.

Onderwerp: Rekenkamerfunctie

Aan de raad

Inleiding

Sinds 2006 schrijft de Gemeentewet voor dat de gemeenteraad zijn controlerende rol ondersteunt door hetzij een onafhankelijke rekenkamer hetzij een onafhankelijke rekenkamerfunctie. In Gemert-Bakel is, zoals in de meeste gemeenten, gekozen voor een lokale rekenkamerfunctie. Met deze keuze voor de functie hangt een grotere mate van vrijheid samen als het gaat om het inrichten van de vorm, samenstelling en werkwijze. Zou voor de rekenkamer zijn gekozen dan is bijna alles dwingend in de wet geregeld.

In Gemert-Bakel is aan de rekenkamerfunctie vorm gegeven via een gemengde commissie. Een en ander is nader geregeld in een gemeentelijke verordening op de rekenkamerfunctie waarna tevens een besluit is opgesteld waarin de werkwijze is aangegeven. Via de programmabegroting is ten behoeve van de rekenkamercommissie (rkc) het budget aangegeven waarmee zij onderzoek kan uitvoeren en de kosten van vergaderen kan bekostigen. Het secretariaat van de rkc is ondergebracht binnen de griffie.

De rekenkamercommissie is een min of meer slapend bestaan gaan leiden. Vanuit het fractievoorzittersoverleg en vanuit de burgemeesters en griffiers van de gemeenten Laarbeek en Gemert-Bakel is het initiatief genomen de rekenkamerfunctie(s) een nieuwe impuls te geven en te onderzoeken of dit in samenwerking kan. Laarbeek beschikt eveneens over een rekenkamerfunctie en ook deze is niet werkelijk actief.

Dit initiatief en de gerichtheid op samenwerking bleek op voldoende steun te mogen rekenen van de raadscommissie Algemene Zaken Laarbeek (d.d. 25/02/2015) en de raadscommissie Algemene Zaken Financiën en Vastgoed Gemert-Bakel (d.d. 08/04/2015). In aansluiting daarop wordt u dit voorstel voorgelegd.

Beslispunt

Ten aanzien van de rekenkamerfunctie bepalen dat:

1. de rekenkamerfunctie blijft gehandhaafd als rekenkamerfunctie;
2. daarbij gekozen wordt voor de vorm van een commissie;
3. in deze commissie (ten minste drie) externe leden worden benoemd waaronder de onafhankelijk voorzitter;
4. de commissie periodiek bij de gemeenteraad onderzoeksonderwerpen ophaalt en alleen uit die onderwerpen een selectie maakt;
5. de commissie jaarlijks tot een onderzoek per deelnemende gemeenteraad komt plus een onderzoek t.b.v. alle deelnemers;
6. het budget wordt bepaald op € 1,= per inwoner;
7. secretariële ondersteuning wordt geregeld via de betrokken griffie(s)

Dit onderwerp komt aan de orde in:

de raadscommissievergadering Algemene Zaken Financiën en Vastgoed d.d. 17 juni 2015

de gemeenteraadsvergadering d.d. 9 juli 2015

Samenhang met eerdere besluiten en/of beleidsprogramma / raadsprogramma

- Verordening op de rekenkamercommissie Gemert-Bakel 2011;
- Programmabegroting 2015;
- Behandeling raadscommissie AZFV op 8 april jl.

Beoogd effect

Een rekenkamerfunctie die actief en effectief bijdraagt aan de controlerende rol van de gemeenteraad ten aanzien van de doelmatigheid en rechtmatigheid van het dagelijks bestuur.

Samenwerking met de gemeente Laarbeek op het aspect rekenkamerfunctie, met de mogelijkheid van verbreding van deze samenwerking binnen Peel 6.1. verband.

Duurzaamheid

N.v.t.

Argumenten

De wettelijke verplichting voor een rekenkamer(functie) hangt samen met een sterk duaal lokaal bestuur. Daarbij heeft de raad o.a. de rol het dagelijks bestuur (college en burgemeester) te controleren op de uitvoering van door de raad gestelde (ook financiële) beleidskaders. Vanwege de decentralisaties en de gezochte samenwerkingen is het gewicht van de maatschappelijke effecten berokken bij het gemeentelijk beleid en de daarbij te stellen kaders zeer fors toegenomen. Het gewicht van de controlerende rol neemt daarmee recht evenredig toe.

Dit vraagt een meer massieve invulling van de rekenkamer(functie). Gekoppeld aan de wens om dit op maat in te richten én via samenwerking tussen (vooralsnog) twee gemeenten is een aantal uitgangspunten te formuleren. Uitgangspunten ten aanzien van vorm, bemensing, werkwijze, ondersteuning, budget en ambitie.

Kanttekeningen

1.rekenkamerfunctie

Gekozen wordt voor een rekenkamerfunctie omdat de voorschriften voor een rekenkamer te zeer als een keurslijf werken. Dit houdt in dat het wettelijk kader alleen niet volstaat maar dat e.e.a. geregeld moet worden in een gemeenteraadsverordening.

2.vorm

Opnieuw kan een keuze gemaakt worden voor de commissievorm. Bestaat deze uit ten minste drie leden, waaronder een onafhankelijk voorzitter, dan is een goede continuïteit gewaarborgd en kan bovendien een bredere expertise aanwezig zijn.

Alternatief hiervoor is de keuze voor het zogenoemde 'directeursmodel' waarbij de rekenkamerfunctie door één persoon wordt ingevuld en deze directeur na het bepalen van een specifieke onderzoeksvraag en onderzoeksopzet een (vast) onderzoeksbureau inhuurt en aanstuurt m.b.t. dat onderzoek.

Vanwege de grotere risico's rond continuïteit bij het directeursmodel heeft het commissiemodel de voorkeur.

3.bemensing

Uitgaande van de commissievorm kan deze bemensd worden door raadsleden, externen, of een mix van raadsleden en externen. De kracht van raadsleden is hun betrokkenheid. Die van externen is hun (onderzoeks)expertise.

Kanttekening ten aanzien van de raadsleden is dat onderzoeken politiek relevant kunnen zijn, hetgeen hun functioneren binnen de rekenkamercommissie kan belemmeren. Ook heeft het bepalen van de eigen positie aandacht nodig op het moment dat de rkc een rapport aanbiedt en door de raad(scommissies) wordt behandeld. Deels is dit te ondervangen door raadsleden in de rkc alleen aan de voorkant van het onderzoek te betrekken. D.w.z. bij het bepalen van de onderzoeksvraag en de onderzoeksopzet.

Als een sterkere oplossing wordt gezien het bemensen van de commissie geheel met externen vanwege de expertise waarbij de betrokkenheid wordt gewaarborgd in de voorgeschreven werkwijzen van de commissie.

De externen zouden benoemd kunnen worden voor periodes die in lengte verschillen zodat ook op die manier continuïteit is gewaarborgd en het aftreden van de rkc ook nooit geheel samenvalt met gemeenteraadsverkiezingen.

4.werkwijzen

De werkwijze van de rkc hangt enerzijds sterk samen met haar onafhankelijkheid. Voorts moeten deze gericht zijn op het voortbrengen van goede onderzoeksrapporten met relevante aanbevelingen voor de raad en het dagelijks bestuur.

Anderzijds dient, via de werkwijze een sterke betrokkenheid, te zijn ingebakken. Door in de regelgeving m.b.t. de rkc voor te schrijven dat zij periodiek bij de gemeenteraad opvraagt wat de raad(sleden) als actuele en relevante onderzoeksonderwerpen ziet/zien en uitsluitend uit deze groslijst onderzoeken te selecteren is enerzijds betrokkenheid en anderzijds voldoende onafhankelijkheid gegarandeerd. Criteria op basis waarvan de rkc haar keuze bepaalt dienen eveneens vooraf te zijn vastgelegd. De rkc kan dan met haar keuze voor een bepaald onderzoek over de toepassing van die criteria communiceren met de raad.

Het periodiek opmaken van een groslijst en bedoelde criteria kunnen worden opgenomen in de nieuwe verordening op de rkc, of in een daaraan gekoppeld besluit over de werkwijze van de rkc.

5.ambitie

Op basis van genoemde groslijst komt de rkc jaarlijks tot ten minste drie onderzoeken. Een onderzoek t.b.v. de gemeenteraad Laarbeek, een onderzoek t.b.v. de gemeenteraad Gemert-Bakel, en een onderzoek t.b.v. beide raden. Beoogd worden volwaardige

onderzoeken. Indien het onderzoeksplan van de rkc daartoe ruimte biedt kan zij de onderzoeken aanvullen met QuickScan-onderzoeken.

6.budget

Met het oog op een voldoende kwaliteit en massiviteit van de rkc wordt voorgesteld uit te gaan van een budget gebaseerd op € 1,= per inwoner. In de praktijk blijkt dit een werkbaar budget te geven en dit bedrag ligt licht onder het landelijk gemiddelde.

Samenwerking wordt bovendien aanmerkelijk vereenvoudigd indien beide raden een zelfde bedrag hanteren. De keuze op dit punt dient te worden doorvertaald naar de begrotingsvoorstellen 2016 e.v..

7. ondersteuning

Het secretariaat c.a. kan wisselend voor de duur van bijvoorbeeld twee jaren worden ondergebracht bij de griffies van de betrokken gemeenteraden. Tussen de samenwerkende gemeenten is in dat opzicht dan geen nadere financiële regeling nodig.

Vervallen "oude" regelgeving

Met het vaststellen van een nieuwe verordening en werkwijzen voor de lokale rekenkamercommissie dienen de bestaande verordeningen en regelingen te worden ingetrokken.

Uitvoering

Nadat de raad een besluit heeft genomen m.b.t. de hiervoor aangegeven keuzen krijgt de raad in de eerstvolgende raadsvergadering een nieuwe verordening op de rkc voorgelegd en een nieuw besluit m.b.t. de werkwijzen voor de rkc, waarin deze keuzen zijn uitgewerkt.

Bijlagen

-

Gemert, 3 juni i 2015

Namens de gemeenteraad

P.G.J.M. van Boxtel
Griffier gemeenteraad Gemert-Bakel